

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 12P/56/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619201287
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Pavlisová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7619201287.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Petrou Pavlisovou, v právnej veci J. Č., V.. XX.X.XXX, D. R.. B. Č., V.. XX.XX.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, deti matky: E. Č., V.. XX.X.XXXX, P. K. K. XX, a otca: J. Č., V.. X.X.XXXX, P. Č., P., J. T. XXX/X, v konaní o zrušenie výživného na plnoleté dieťa a zníženie výživného na mal. dieťa, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného na mal. B. Č., V.. XX.XX.XXXX, zamietla.

Súd z r u š u j e vyživovaciu povinnosť otca J. Č.N., V.. X.X.XXXX, voči synovi J. Č., V.. XX.X.XXXX, ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 15P/33/2012-29 zo dňa 30.10.2012, a to počnúc od 25.2.2019.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.2.2019 domáhal zníženia výživného na mal. dcéru B. na sumu 500 Kč a súčasne zrušenia výživného na plnoletého syna J..
2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves mu bola uložená povinnosť prispievať výživným v sume 1.200 Kč na každé z detí. Momentálne sa nachádza v nepriaznivej sociálnej a finančnej situácii. Dlhú dobu je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Žije s manželkou Ž. Č., ktorá poberá dávky sociálnej podpory. On poberá dávku v hmotnej núdzi. So súčasnou manželkou má tri deti.
3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v zmysle § 180 CSP v neprítomnosti otca, ktorý svoju neprítomnosť písomným podaním ospravedlnil a vykonal dokazovanie výsluchom matky, mal. B., plnoletého syna J., vyjadrením kolíznej opatrovníčky a oboznámením sa s listinnými dokladmi a na základe uvedeného zistil tento skutkový stav:
4. Matka na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí s návrhom otca na zníženie výživného na mal. B.. Uviedla, že s dcérou býva v nájomnom byte. Nie je zamestnaná, robí na aktivačných prácach. Dostáva 238 €. Z toho platí 100 € na bývanie a ostane jej 138 € na život. Plnoletý J. má už svoju rodinu. Mal. B. je tehotná, je v 2. mesiaci. S otcom dieťaťa nežije. Ukončila povinnú školskú dochádzku. Otec si na ňu vyživovaciu povinnosť plní, dlh nemá. Vie, že otec má svoju rodinu, má dve ďalšie deti a podľa nej pracuje.
5. Dospelý syn J. uviedol, že s návrhom otca na zrušenie vyživovacej povinnosti jeho osobe súhlasí. Býva v T.Ž., má družku a dvojročného syna. Otec na neho neplatí výživné skoro rok, asi odvtedy ako dovŕšil plnoletosť. Je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Žijú z rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Ukončil povinnú školskú dochádzku a ďalej do školy nešiel, lebo bol lenivý.

Prácu si hľadal, ale nikde neberú. Do zahraničia neplánuje ísť za prácou, lebo tam nikoho nepozná, nejako už svoju rodinu užíva.

6. Mal. B. uviedla, že býva s mamou. Je tehotná, v 2. mesiaci. Má frajera, ale ešte nevie, či budú spolu žiť. Ukončila povinnú školskú dochádzku a ďalej do školy už nešla. Nevie čo by ju bavilo. Otec na ňu platí výživné.

7. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 15P/33/2012 zo dňa 30.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4.12.2012 súd manželstvo účastníkov rozviedol. Na čas po rozvoze zveril mal. B. D. J. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu každého z detí výživným vo výške 40 € mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

8. Z potvrdenia Úradu práce Českej republiky vyplynulo, že otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17.10.2012 doposiaľ. Podpora v nezamestnanosti mu nebola poskytnutá.

9. Z prepisu úhrad platného od 1.2.2019 na meno Ž. Č. vyplynulo, že platí inkaso 7.267 Kč. Je nájomcom bytu a manželkou otca. Býva v byte s manželom J. Č., troma deťmi a bratom.

10. Z Rozhodnutia Úradu práce Českej republiky - krajská pobočka Brno vyplynulo, že príspevok na živobytie bol Ž. Č., manželke otca, znížený zo sumy 6.510 Kč na sumu 3.850 Kč od 1.12.2018.

11. Z rodného listu na mal. L. Č., V.. XX.X.XXXX, vyplynulo, že jej otcom je J. Č. a matkou Ž. Č..

12. Z rodného listu na mal. D. Č., V.. X.XX.XXXX, vyplynulo, že jej otcom je J. Č. a matkou Ž. Č..

13. Zo sobášneho listu vyplynulo, že J. Č. uzavrel dňa 11.10.2014 manželstvo s Ž.D. O. L..

14. Zo správy podanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, pracovisko Levoča vyplynulo, že matka je nezamestnaná, poberá dávky a príspevky v hmotnej núdzi vo výške 238,50 €. Má vyživovaciu povinnosť k mal. B.. Otec J. Č. je ženatý so Ž. Č., žije v P. a vychovávajú tri deti. Je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Mal. B. ukončila povinnú školskú dochádzku v Špeciálnej základnej škole. V ďalšom štúdiu nepokračuje, je tehotná. S otcom dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Náklady na mal. B. má matka cca 100 € mesačne na stravu. Ďalšie výdavky sú na oblečenie, hygienu. Vyživovaciu povinnosť si otec plní, dlh nemá.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj

ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

21. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

22. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

26. Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

27. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

28. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

29. Podľa 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

30. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu otca na zníženie výživného na maloletú B. nie je možné vyhovieť.

31. Zákon o rodine explicitne nevyžaduje podstatnú zmenu okolností na strane účastníkov konania k tomu, aby súd rozhodoval o zmene pôvodného rozhodnutia, ktorým bolo určené výživné zo strany povinného rodiča na maloleté dieťa. Aj súčasne platné a účinné znenie Civilného mimosporového poriadku v § 157 CMP uvádza, že rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery. Napriek tomu, vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a ani prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch (nestačila by len úvaha o nedostatočnosti doteraz určeného výživného, prípadne úvaha, že výživné bolo priznané nad rámec odôvodnených potrieb dieťaťa, prípadne nad rámec schopnosti a možnosti povinného rodiča, pokiaľ tento voči samotnému rozhodnutiu nevyužil príslušné opravné prostriedky) a už vonkoncom súdu neprináleží preskúmať správnosť pôvodného rozsudku, ale sa musí zaoberať otázkou, či sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie opakujúcich sa dávok výživného. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného.

32. V danom prípade súd preskúmal dôvody, z ktorých vychádzal tunajší súd pri vyhlásení jeho rozsudku sp. zn. 15P/33/2012 zo dňa 30.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4.12.2012 a zistil, že aj v tom čase navrhovateľ - otec žil v Českej republike a bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17.10.2012 a vykonával príležitostné práce. Matka bola bez pracovného pomeru, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberala mesačne sumu 272 € a prídavky na dve deti 45,08 €. Mal. B. navštevovala vtedy 3. ročník Špeciálnej základnej školy v Levoči. V tom čase bol maloletý aj syn J..

33. V súčasnosti na strane otca nedošlo k podstatnej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali znížiť výživné z jeho strany. Otec je stále vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 17.10.2012 a nedošlo u neho k žiadnej zmene. Súd poukazuje na to, že otec nepreukázal, aby mu v možnosti zamestnať sa bránili objektívne skutočnosti, napr. zdravotný stav, či iné. Nová okolnosť na strane otca je, že má ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Uvedené však nemôže byť na ujmu ešte jeho prvej maloletej dcéry B., ktorá aj vzhľadom k tomu, že je tehotná, nie je schopná sa momentálne sama živiť. Vyživovacia povinnosť otca k už plnoletému J. zanikla, túto si otec jeho plnoletosťou už neplní a syn Jozef uviedol, že je schopný sa sám živiť, má svoju rodinu a s návrhom otca na zrušenie vyživovacej povinnosti voči nemu súhlasí. Ako pri pôvodnej úprave výživného, tak aj v súčasnosti príjem matky tvorí len prídavok na dieťa a dávky v hmotnej núdzi. Žije sama s mal. B..

34. Porovnávajúc uvedené skutočnosti možno konštatovať, že na strane otca rozhodne nenastali také objektívne a výrazné zmeny, ktoré by odôvodňovali jeho návrhu na zníženie výživného vyhovieť. Práve naopak súd má za to, že otec sa nesnaží zamestnať na pracovný pomer, nakoľko aj v pôvodnom konaní bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od roku 2012, čo trvá doposiaľ, teda sa otec nesnaží prilepiť si v svojej situácii a navyše má ďalšie dve vyživovacie povinnosti okrem mal. B.. Vyživovacia povinnosť na syna J. mu zanikla. Takéto správanie otca súd považuje za ľahkovážne a nemôže byť na ujmu mal. B..

35. U mal. B. došlo k zmene pomerov, v čase posledného rozhodovania bola žiačkou 3. ročníka Špeciálnej základnej školy. V súčasnosti ukončila povinnú školskú dochádzku, avšak v dôsledku tehotenstva nie je schopná sa sama živiť. S otcom dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti, ale stará sa o ňu matka.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

37. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

38. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. O trovách konania súd nerozhodoval, nakoľko nebol podaný návrh o nich rozhodnúť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.